

Avans Hogeschool

B Social Work vt 's-Hertogenbosch

Opleidingsbeoordeling met erkenning ITK

Samenvatting

In januari 2025 is de voltijdvariant van de bestaande hbo-bacheloropleiding Social Work (locatie 's-Hertogenbosch) van Avans Hogeschool bezocht door een visitatiepanel van NQA.

De bacheloropleiding Social Work van de Avans Hogeschool bestaat uit drie opleidingsvarianten die worden aangeboden op twee locaties. Naast het in dit rapport beschreven voltijdprogramma Social Work in 's-Hertogenbosch (Academie voor Welzijn en Gezondheid (AWG), zijn dat het voltijdprogramma Social Work in Breda (Academie voor Welzijn, Educatie en Gezondheid (AWEG) en het deeltijdprogramma Social Work in 's-Hertogenbosch en Breda (Academie voor deeltijd).

De opleiding werkt aan de (instellingsbreed geïnitieerde) doorontwikkeling van het onderwijs richting een meer flexibel modulair programma, waarin studenten veel keuzeruimte wordt geboden. Het panel merkt op dat het een opleiding heeft ontmoet die weet waar ze voor staat, reflectief is en veerkracht toont om veranderingen en verbeteringen voortvarend aan te pakken.

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de voltijdvariant van de opleiding, zoals aangeboden in 's-Hertogenbosch (hierna: de opleiding), in zijn geheel als **positief onder voorwaarden**.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het panel is te spreken over de manier waarop de opleiding vanuit de landelijke eindkwalificaties een opleiding heeft vormgegeven met een eigen profilering. De verbinding vanuit landelijk afgesproken kwalificaties wordt goed onderbouwd en eindkwalificaties worden goed afgedekt en voldoen aan het gestelde NLQF-6 niveau. De relatie met het werkveld wordt actief onderhouden. Het panel waardeert deze actieve betrokkenheid en is te spreken over het effect dat deze samenwerking heeft op de inhoud van het onderwijs. Het panel ziet met waardering dat er groeiende aandacht is voor het internationale aspect van sociaal werk.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De onderwijsleeromgeving, zowel de digitale als de fysieke, helpt studenten bij het vormgeven van hun eigen leerdoelen en van de weg daar naartoe. De zorgvuldige opbouw in de toepassing van de handelingsperspectieven van Reynaert en de wijze waarop studenten gedurende hun studie begeleid worden, draagt bij aan het leerproces. Het panel is enthousiast over de leergemeenschappen waarin studenten de gelegenheid krijgen om samen met het werkveld en cliënten te werken aan actuele praktijkvragen. Het docententeam is professioneel, vakinhoudelijk, didactisch en begeleidingskundig van goede kwaliteit.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De toetsing sluit goed aan op het onderwijsprogramma. Het panel waardeert de zorgvuldige uitvoering van de borging door de examencommissie en de borgingsfunctionaris en de wijze waarop de toetscommissie daarbij ondersteuning biedt. De opleiding voldoet aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel heeft geconstateerd dat de reflectie en onderbouwing in stageverslagen aan de oppervlakkige kant is. Daarom doet het panel de aanbeveling om de begeleiding van de docenten bij de stageverslaglegging en de feedbackgeletterdheid van studenten te versterken, zodat studenten met meer vrucht kunnen analyseren, reflecteren en evalueren. Zowel met het oog op hun stagepraktijk als op de eigen ontwikkeling. Richting de toekomst van het modulaire onderwijs ziet het panel een goed ontwerp. Er is een transparante structuur voor toetsing ontworpen. Het panel waardeert deze insteek.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding **voldoet ten dele** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opzet van het afstudeerprogramma en het functioneren van de afgestudeerden in de praktijk voldoen wat het panel betreft aan de basiskwaliteit, maar de producten van afgestudeerden voldoen daar niet aan. Het panel vindt een aantal sociaalagogisch projectverslagen (SAP) methodologisch onvoldoende onderbouwd en ook de theoretische onderbouwing van de onderzoeksvraag en van de getrokken conclusies is niet op niveau. Het panel constateert dat de opleiding al bezig is om dit te verbeteren. Het panel doet de aanbeveling om de onderzoeksvaardigheden van studenten te versterken door het onderwijs daarover in de eerste jaren en tijdens de afstudeerfase te verbeteren overeenkomstig de plannen die daarvoor al zijn gemaakt. De keuze voor een vaste vorm van onderzoek (ontwerpgericht onderzoek) past daar goed bij.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	7
Schets van de opleiding / Karakteristiek	9
Terugblik vorige visitatie	10
Beoordeling NVAO-standaarden	11
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	12
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	16
Standaard 3 Toetsing	21
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	25
Eindoordeel over de opleiding	29
Aanbevelingen	30
Bijlagen	31
1. Bezoekprogramma	32
2. Bestudeerde documenten	33

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo bacheloropleiding Social Work (voltijd) van Avans Hogeschool in 's-Hertogenbosch. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van Avans en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, de Uitvoeringsregels accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland 2024* van de NVAO en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2024 Opleidingsbeoordeling met erkenning ITK*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 23 januari 2025. Het visitatiepanel bestond uit:

Naam	Rol	Kort functieomschrijving
Dhr. dr. R.T.H.M. Kloppenburg	voorzitter, domeindeskundige	Tot 2023 Onderzoeker lectoraat Innovatieve maatschappelijke dienstverlening, Kenniscentrum Sociale innovatie (Hogeschool Utrecht)
Mw. J.A. Kroes MRc	domeindeskundige	Tot 2023 hogeschoolhoofddocent Academie voor Sociale Studies (Hanze Hogeschool)
Mw. drs. A. Schokker	domeindeskundige	Tot 2022 directeur Academie Social Studies NHL Stenden Hogeschool en lid van SAC Hogere Sociale studies. Voorzitter Raad van Toezicht Bibliotheken Noord Fryslân
Mw. L.R. Scholtemeijer	studentlid	Student Social Work (Hogeschool Windesheim)

De heer drs. D.J. Oolbekkink LLB, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

De opleiding Social Work is ingedeeld in de visitatiegroep HBO Social Work. Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is een overlap in de bezetting gerealiseerd, waarbij rekening is gehouden met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling is. Ook is er gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. De afstemming tussen de panels wordt verder geborgd door de ondersteuning van, zo veel mogelijk, dezelfde auditor vanuit NQA en andere evaluatiebureaus en door de inzet van getrainde voorzitters.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie en bijlagen aangeboden. Voor de beoordeling van de gerealiseerde leerresultaten heeft het panel vijftien afstudeerdossiers van recent afgestudeerden bestudeerd. Deze dossiers zijn geselecteerd op basis van een groslijst van alumni van de afgelopen twee jaar. Bij de selectie is rekening gehouden met de variatie in studentwaardering, opleidingsvarianten en studieroutes, zoals opgenomen in bijlage 2.

Centraal in de beoordeling stond het bezoek van het panel, bestaande uit deskundige *peers*. Ter voorbereiding op de visitatie is er een vooroverleg geweest. In het overleg zijn de panelleden geïnstrueerd over de werkwijze van NQA en het NVAO-kader en zijn voorlopige bevindingen besproken. Zowel tijdens het vooroverleg als tijdens de visitatie zijn bevindingen voortdurend gedeeld. Tijdens het visitatiebezoek heeft het panel gesproken met diverse stakeholders van de opleiding, waaronder met studenten, docenten (examinatoren) en vertegenwoordigers van het werkveld en is het ter inzage gelegde materiaal bestudeerd (zie bijlage 2). Aan het einde van de bezoekdag is de door het panel verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel het eindoordeel en belangrijke bevindingen meegedeeld aan de opleiding. De visitatiedag sloot af met het ontwikkelgesprek tussen het panel en vertegenwoordigers van de opleiding. Medewerkers en studenten van de opleiding zijn in de gelegenheid gesteld om het panel (via mail) te benaderen buiten de bezoekdag om (inloopspreekuur). Hiervan is geen gebruik gemaakt.

Na het visitatiebezoek is een conceptrapportage opgesteld, die is voorgelegd aan het panel. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld, dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd bij de opleiding. De panelleden hebben kennis genomen van de reactie van de opleiding en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, november 2025

Panelvoorzitter

Auditor

dr. R.T.H.M. Kloppenburg

drs. D.J. Oolbekkink LLB

Schets van de opleiding / Karakteristiek

Binnen de Academie AWG werkt de opleiding organisatorisch samen met de opleiding Verpleegkunde. Op dit moment is de academie verdeeld over twee locaties. Op korte termijn wordt een nieuwe gezamenlijke locatie betrokken. Vanaf dat moment zal er ook nadrukkelijker samengewerkt kunnen gaan worden.

De opleiding werkt samen met lectoraten binnen diverse Centers of Expertise (CoE). Zeventien van de in totaal 67 docenten is aan een van de negen verschillende lectoraten actief. Twee collega's doen promotieonderzoek. Via het lectoraat Participatieve Innovatie in het Jeugdlandschap werd het Get-lab geïntroduceerd waarin sociaal werkers kunnen ervaren hoe technologie en innovatie kan bijdragen aan de inzet van zorg- en hulpverlening.

Per september 2024 zijn de eerstejaars studenten gestart met een vernieuwd modulair onderwijsprogramma. De komende jaren zal het hele curriculum in die lijn worden doorontwikkeld. In de andere studiejaren wordt het zogenoemde 'staande' onderwijs gegeven. De huidige tweede-, derde- en vierdejaars studenten studeren dus in principe af binnen dat staande curriculum.

De afgelopen drie jaren is de instroom teruggelopen (2021: 315; 2022: 302; 2023: 206). Het afgelopen jaar studeerden 61 studenten af met het profiel Jeugd, 67 met Zorg en 47 in de richting Welzijn en Samenleving. In totaal studeren ongeveer 970 studenten aan de opleiding Social Work in 's-Hertogenbosch.

Basisgegevens opleiding

Instelling	
Naam in RIO	Avans Hogeschool
Adres	Professor Cobbenhagenlaan 13 5037DA Tilburg Onderwijslocatie: Hervenplein 2, 5232JE 's-Hertogenbosch
Website	www.Avans.nl
BRIN-nummer	07GR
Status	Bekostigd
ITK	Positief

Opleiding	
Eerste naam in RIO	Social Work
Locatie	's-Hertogenbosch
ISAT-code	34116
RIO-onderdeel	Gedrag en Maatschappij
Oriëntatie en Niveau	hbo / ba
Voertaal	Nederlands
Alle opleidingstrajecten, afstudeerrichtingen, specialisaties	Drie afstudeerprofielen: jeugd, zorg, welzijn en samenleving Specialisaties: SKJ en GGZ-agoog
Verleende graad en toevoeging van de graad	BA Social Work
Studielast in EC	240EC
Variant	Voltijd
Huidige accreditatie geldig tot en met	1 mei 2025
Datum locatiebezoek beoordelingspanel	23 januari 2025

Terugblik vorige visitatie

Standaard 1

Het panel adviseert de opleiding om de kwaliteit en eigen kenmerken van het onderwijsprogramma Social Work verder uit te gaan dragen naar aankomende studenten. Het panel raadt de opleiding ook aan om meer samenwerking met collega opleidingen te zoeken om elkaar wederzijds te inspireren en af te stemmen over gezamenlijke kwalificaties en terminologie. De opleiding geeft aan dat de (digitale) informatievoorziening richting studenten sindsdien sterk is verbeterd en dat hen een intake wordt geboden voorafgaand aan de start van de opleiding. Het panel constateerde dat de opleiding zijn profilering heeft versterkt en zowel in het staande onderwijs als richting het modulaire onderwijs gezamenlijk met Social Work Breda optrekt bij het formuleren van de eindkwalificaties c.q. beroepsprestaties en leeruitkomsten, waarover meer bij standaard 1.

Standaard 4

Het panel vindt de opzet en invulling van het afstudeerprogramma vrij onderzoekgericht. Om die reden adviseert het panel de opleiding om het afstudeerprogramma praktijkgericht te maken, door bijvoorbeeld (meerdere) beroepsproducten centraal te stellen bij het afstuderen of de praktijkadviezen uit te breiden. De nieuwe, brede opzet van het afstudeerprogramma Social Work biedt hier goede mogelijkheden voor. Het panel adviseert de opleiding om studenten die zoekende zijn naar een passende vraagstelling voor het Afstudeerproject meer begeleiding te bieden bij de formulering van het Onderzoeksplan.

De opleiding heeft naar aanleiding van deze aanbevelingen de SAP ontwikkeld, dat minder onderzoekgericht is dan het afstudeerprogramma destijds en meer gericht is op het creëren van meerwaarde in de praktijk. Studenten doen een project in de praktijk waar het onderzoek ondergeschikt aan is gesteld. Het panel heeft tijdens deze visitatie vastgesteld dat voortvarend aan de aanbevelingen bij standaard 4 is gewerkt, maar dat daarmee het aanleren van onderzoekend vermogen (zoals systematisch kunnen analyseren, reflecteren, keuzes verantwoorden onderbouwen en evalueren) te veel is achtergebleven. Daarover wordt meer geschreven onder Standaard 4.

Beoordeling NVAO-standaarden

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het panel is te spreken over de manier waarop de opleiding vanuit de landelijke eindkwalificaties een opleiding heeft vormgegeven met een eigen profilering. De zogenoemde normatieve professional wordt centraal gezet met een focus op mensenrechten. Het panel vindt dit een belangrijke en actuele profilering die bijdraagt aan het opleiden van professionals die authentiek, moedig en strijdbaar zijn. De verbinding vanuit landelijk afgesproken kwalificaties wordt goed onderbouwd en dat is in samenspraak met Social Work Breda (voltijd) gerealiseerd. De eindkwalificaties worden goed afgedekt en voldoen aan het gestelde NLQF-6 niveau.

De relatie met het werkveld wordt actief onderhouden, omdat er sprake is van veel en intensief onderling contact in de leergemeenschappen en in de hogere jaren via de driehoek student | opleiding | stage- of afstudeerorganisatie. Het panel waardeert deze actieve betrokkenheid en is te spreken over het effect dat deze samenwerking heeft op de inhoud van het onderwijs. Toch adviseert het panel om ook een werkveldadviesraad in het leven te roepen die, bijvoorbeeld in combinatie met de collega's in Breda, kan meedenken over strategische koers en lange termijn ontwikkelingen in de opleiding(en) en het onderwijs in het algemeen.

Het panel ziet met waardering dat er groeiende aandacht is voor het internationale aspect van sociaal werk. Studenten ervaren studiereizen naar het buitenland als waardevolle leermomenten en ook de docenten geven aan dat het belangrijk is om binnen de opleiding op het vlak van internationalisering verdere stappen te zetten. Het panel moedigt de opleiding aan om dat te doen.

Onderbouwing

Beroepsbeeld en Opleidingsprofiel

De opleiding verbindt zich aan het landelijk beroepsprofiel, de beroepscode en het landelijk opleidingsdocument Sociaal Werk. Deze documenten vormen de basis voor zowel het staande onderwijs, waarin acht eindkwalificaties zijn gedefinieerd, als voor het modulaire onderwijs, waarin drie beroepsprestaties centraal staan. De visie op het beroep van de sociaal werker is goed uitgewerkt en verbonden met de inhoud van het curriculum. Binnen de opleiding hanteert men deze visie: *de startende sociaal werker op HBO-niveau intervineert op verantwoorde en duurzame wijze in het sociaal functioneren van individuen, groepen en/of samenlevingsverbanden, zodat het (maatschappelijk) welzijn/wellbeing vergroot wordt*. De opleiding maakt duidelijk waar dat maatschappelijk welzijn uit bestaat en met welke handelingsperspectieven die startende professional kan interveniëren.

De opleiding profileert zich als opleiding voor mensenrechtenwerkers. In onderstaande figuur zijn de zes welzijnsaspecten verbeeld waaraan binnen de opleiding aandacht wordt besteed. De eerste laat het mensenrechtenaspect zien. Het panel waardeert deze profilering als actueel en

relevant en moedigt de opleiding aan om die profilering bij toekomstige keuzes in het onderwijs te gebruiken als leidend principe. Wel is het opgevallen dat studenten niet vertrouwd zijn met het begrip Mensenrechtenwerker, terwijl ze wel herkennen dat 'menswaardig en rechtvaardig bestaan voor iedereen' het kernthema van de opleiding is. Het panel moedigt de opleiding aan om terminologie te uniformeren en consequent te gebruiken.

Figuur 1: Tekeningen van Juul Donne

Binnen de opleiding staat ook het professioneel handelen door de sociaal werker centraal. Dit wordt uitgesplitst in relationeel, maatschappelijk en rechtvaardig handelen en voorzien van zes handelingsperspectieven: systeemwereldgericht, leefwereld gericht, participatief, politiserend, ontgrenzend en duurzaam & toekomstgericht. Dit alles wordt geïntegreerd in de modules, zodat studenten gedurende hun opleiding steeds meer invalshoeken en handvatten aangereikt krijgen waarmee ze van betekenis kunnen zijn in de praktijk.

Conform landelijke afspraken biedt de opleiding drie afstudeerprofielen aan: Welzijn & Samenleving, Jeugd en Zorg. De opleiding heeft deze zorgvuldig uitgewerkt en voor studenten herkenbaar gepositioneerd. De opleiding doet onderzoek naar het organiseren van een profiel Zorg en Veiligheid in de opleiding, waardoor een doorlopende lijn kan ontstaan van Ad tot master. Het panel adviseert de opleiding in landelijk overleg met de andere Social work opleidingen te verkennen hoe enerzijds de behoefte aan een sterke generieke basis van sociaal werk met voldoende stevigheid kan worden vormgegeven, naast een behoefte om (reeds in de bachelor) voor te sorteren op een specifieke beroepsvariant of thema.

Beoogde leerresultaten

Binnen het staande onderwijs hanteert de opleiding de acht eindkwalificaties en voor het nieuwe modulaire onderwijs wordt uitgegaan van drie beroepsprestaties. De eindkwalificaties (methodisch handelen, normatief handelen, ontwikkelen, verbinden, profileren, onderzoeken, ondernemen en samenwerken) zijn verder uitgewerkt in telkens drie of vier criteria. De opleiding heeft in een kwalificatiedekkingsmatrix zorgvuldig in kaart gebracht hoe de kwalificaties en criteria in het onderwijs aan bod komen en op welk niveau. Hiervoor zijn telkens indicatoren geformuleerd die op toepassingsniveau duidelijk maken wanneer de criteria en kwalificaties behaald zijn. In het curriculumschema en het toetsprogramma maakt de opleiding inzichtelijk hoe dat vervolgens in de verschillende onderwijseenheden onder de aandacht wordt gebracht en uiteindelijk getoetst. De huidige ouderejaars vervolgen hun onderwijs in het 'oude' programma dat deze kwalificaties beoogt.

Het modulaire onderwijs is in september 2024 gestart met de nieuwe eerstejaars. Dit cohort zal telkens het eerste zijn dat het modulaire onderwijs zal volgen. In dit onderwijs wordt de beroepsbekwaamheid opgehangen aan drie beroepsprestaties. De eerste ziet op het interveniëren in het sociaal functioneren van individuen, groepen en/of samenlevingsverbanden, de tweede gaat over het adviseren bij een maatschappelijk vraagstuk en de derde heeft betrekking op de professionalisering van de studenten richting organisatie en beroep. Iedere beroepsprestatie is onderverdeeld in deelprestaties waaraan weer diverse leeruitkomsten gekoppeld zijn. Deze constellatie is goed onderbouwd teruggevoerd op de landelijke opleidingsdocumenten en het beroepsprofiel.

De opleiding heeft bij het modulariseren van het onderwijs niet alleen de kwalificaties c.q. leeruitkomsten gealloceerd in afgebakende modules, maar ook nagedacht over de vraag hoe de generieke basis voor de sociaal werker voortaan in de stamopleiding van 180EC gerealiseerd kan worden. Vanwege de instellingsbrede ambitie 2025 moest worden nagedacht over de vraag hoe 60EC van het onderwijsprogramma als vrije keuzeruimte vrijgespeeld kon worden zonder dat dit ten koste gaat van de profielspecifieke vakinhoud binnen de drie profielen van Sociaal Werk. Het panel is onder indruk van de manier waarop de opleiding hiermee omgaat en krijgt op basis van de blauwdruk die ter inzage is gegeven een positieve indruk van dit nieuwe onderwijs.

Afstemming beroepenveld

Via de Leergemeenschappen (LG; zie standaard 2 voor nadere toelichting) is een permanente en breed gewaaierde verbinding met het beroepenveld gerealiseerd. Ook in de hogere jaren wordt in de driehoek werkveld – student – opleiding een nauwe samenwerking met de beroepspraktijk gerealiseerd. Het panel is te spreken over de manier waarop hierin de inbreng vanuit het beroepenveld rechtstreeks met de studenten wordt gedeeld. Al in het eerste jaar maken

studenten tijdens de onderwijseenheid LG gedurende een dag in de week onderdeel uit van een leergemeenschap die bestaat uit studenten, docenten, professionals uit de praktijk en echte cliënten. Het panel heeft kunnen constateren dat deze manier van co-creatie een groot leereffect heeft op de studenten en ook leidt tot beïnvloeding over een weer tussen opleiding en werkveld. Docenten ervaren de actualiteit van het werkveld en organisaties krijgen zicht op recente ontwikkelingen in de theorie en professionaliseringskansen via de praktijkbegeleiders-bijeenkomsten die georganiseerd worden. Werkveldparticipatie wordt ook bevorderd door het feit dat veel docenten naast hun werk als docent ook een baan in de praktijk van het sociaal werk hebben. Het is het panel opgevallen dat er geen werkveldadviescommissie aan de opleiding verbonden is. Het valt te overwegen om een dergelijk gremium in het leven te roepen om, al dan niet samen met SW Breda en/of met de opleiding Verpleegkunde binnen AWG, meer strategische en op langere termijn gerichte ontwikkelingen te kunnen agenderen.

Naast dat de opleiding zich committeert aan het landelijk opleidingsdocument onderschrijft ze de definitie van sociaal werk van de International Federation of Social Workers (IFSW) uit 2014 waarover internationale consensus ontstaat. Inhoudelijk gezien beweegt het sociaal werk zich, met de transitie naar een participatiemaatschappij, steeds meer naar deze internationale definitie. De internationale connotatie is een van de redenen waarom ten tijde van het opstellen van het landelijk opleidingsdocument sociaal werk door de sector hogere sociale studies van de vereniging hogescholen gekozen is voor de internationale naam Social Work voor de betrokken bacheloropleidingen.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De onderwijsleeromgeving, zowel de digitale als de fysieke, wordt door studenten gewaardeerd en helpt hen bij het vormgeven van hun eigen leerdoelen en van de weg daar naartoe. Lesstof en leerdoelen zijn inzichtelijk voor de studenten en het onderwijsprogramma biedt een zorgvuldige opbouw van toenemende zelfstandigheid en complexiteit. Ook de zorgvuldige opbouw in de toepassing van de handelingsperspectieven van Reynaert en de wijze waarop studenten gedurende hun studie begeleid worden, draagt bij aan het leerproces.

Het panel is enthousiast over de leergemeenschappen waarin studenten de gelegenheid krijgen om samen met het werkveld en cliënten te werken aan actuele praktijkvragen.

Het docententeam dat de opleiding draagt is professioneel, d.w.z. vakinhoudelijk, didactisch en begeleidingskundig van goede kwaliteit. Het panel is onder de indruk van de manier waarop medewerkers met de nodige veerkracht en doorzettingsvermogen werken aan verbeterplannen en onderwijsontwikkelingen. Dit blijkt uit de wijze waarop de opleiding in samenspraak met de examencommissie werk heeft gemaakt van de verbeterplannen van SAP en PvB.

Onderbouwing

Opzet en vorm onderwijsprogramma

Het panel stelt vast dat de digitale onderwijsleeromgeving Brightspace een positieve rol speelt in de informatievoorziening over het onderwijsprogramma. Hoewel beginnende studenten in eerste instantie soms moeite hebben met deze omgeving, heeft het panel gemerkt dat dit na een gewenningsperiode verholpen is. De fysieke leeromgeving is functioneel en bevordert de toegankelijkheid. Ook voor studenten met een functiebeperking. Voor de opleiding gelden geen andere toelatingseisen dan een MBO4-, havo-, of vwo-diploma. Het is ook mogelijk om via een 21+-toets toegang tot de opleiding te verkrijgen. Deze toelatingseisen vindt het panel realistisch.

Omdat de opleiding een transitie doormaakt naar modulair onderwijs, maar dit pas over vier jaar volledig zal zijn ingevoerd, heeft het panel zowel het huidige staande onderwijs bestudeerd als de plannen die er zijn voor de ontwikkeling van het modulaire onderwijs. Op dit moment is alleen het eerste studiejaar in modulaire opzet ontwikkeld.

In het staande onderwijs wordt iedere onderwijseenheid didactisch vormgegeven aan de hand van zes logisch opvolgende stappen van de onderwijsleercyclus. Na het opwekken van nieuwsgierigheid en het onderzoeken waartoe geleerd wordt, volgt het afstemmen van de leerdoelen en het activeren van voorkennis. Daarna komt het dynamisch proces van kennisconstructie, de reflectie daarop en tot slot de evaluatie en transfer van de opgedane kennis. Het onderwijs is opgebouwd in semesters omdat dit meer ruimte voor diepgang geeft

terwijl er ook binnen de semesters in kleinere periodes gewerkt kan worden aan projecten en opdrachten. In het curriculum is een horizontale en verticale samenhang aangebracht. Gedurende de eerste twee jaar heeft ieder semester de focus op een van de dimensies van sociaal werk. Achtereenvolgend zijn dit: normatief, methodisch, ondernemen en profileren. Deze dimensies geven de semesters een accent. Twee onderdelen van de opleiding hebben een doorlopend karakter gedurende de eerste twee jaren: de Leergemeenschap en de Lerende Sociaal Werker, waarin de studieloopbaanbegeleiding is geïntegreerd. Daarnaast zijn de leerjaren verticaal verbonden, doordat de kwalificaties op drie niveaus van beheersing aan bod komen (niveau A in jaar 1, niveau B in jaar 2 en niveau C in de jaren 3 en 4).

Na de eerste twee jaar, waarin de generieke basis voor de sociaal werker aan bod is gekomen, start het afstudeerprogramma, waarin studenten zich specialiseren in het door hen gekozen profiel. De opzet en inhoud van het afstudeerprogramma wordt beschreven onder standaard 4 en de wijze van toetsen onder standaard 3.

Inhoud van het onderwijsprogramma

Het panel is positief over het nieuwe modulaire onderwijs, voor zover dat al vormgegeven is en uitgevoerd wordt. Ten tijde van de visitatie is het eerste semester van jaar 1 voor het eerst afgerond. Gedurende het huidige studiejaar zal jaar 2 worden doorontwikkeld, zodat de huidige eerstejaars kunnen doorstromen in een modulair tweede studiejaar. Zodoende zal de opleiding over ongeveer drie jaar volledig modulair zijn. Op basis van de aangescherpte onderwijsvisie (zie standaard 1) wordt ook de onderwijsinhoud onder de loep genomen en aangepast. Dat uit zich in de explicitering van het mensenrechtenprofiel, in een verdere intensivering van de relatie docent-student, de ombuiging van kwalificaties naar beroepsprestaties en van leerdoelen naar leeruitkomsten en de verdere concretisering van de co-creatie. Bij dat laatste wordt gedacht aan samen optrekken met Croho- CoE- en werkveldpartners.

Het panel vindt dat er in het nieuwe modulaire onderwijs goed onderbouwde keuzes zijn gemaakt die breed in de opleiding worden gedragen. In de blauwdruk voor het modulaire onderwijs heeft het panel kunnen zien welke ontwerpprincipes gehanteerd worden bij de ontwikkeling van het modulaire onderwijs. Deze zijn in de ogen van het panel volledig en van goede kwaliteit. De opleiding streeft naar evenwicht tussen en integratie van drie doelen van goed onderwijs: kwalificatie, socialisatie en subjectificatie (Biesta) en hanteert met het oog daarop een aantal uitgangspunten: de relatie tussen docent en student staat centraal, persoonlijke ontwikkeling gaat gelijk op met de professionele ontwikkeling, collectief leren gebeurt in een veilige thuishaven, leren gebeurt evenveel op school als in de praktijk en interdisciplinaire leerervaringen zijn belangrijk. Wat het panel betreft vormt deze blauwdruk een goede basis om het modulaire onderwijs op vorm te geven. Het panel vindt het daarom verstandig dat de opleiding bij de ontwikkeling van het curriculum van de volgende studie jaren niet alleen gebruik maakt van deze uitgangspunten, maar ook van de feedback die wordt opgehaald bij studenten en docenten die het modulaire onderwijs op dit moment ervaren. Het panel waardeert de samenwerking tussen 's-Hertogenbosch en Breda bij de ontwikkeling van het modulaire onderwijs.

In de Leergemeenschap die ieder semester terugkomt in het programma, gaan studenten een dag in de week naar een van de praktijkinstellingen die hen onderdak biedt. Studenten worden hiervoor ingedeeld door de opleiding. Het doel van de LG is dat studenten via betekenisvolle leersituaties komen tot een rijkere en diepere vorm van leren en kennisconstructie. Daarbij wordt

geleerd in verbinding met andere studenten en met professionals in het werkveld via een concreet in de praktijk levend onderwerp. Het panel is onder de indruk van de manier waarop praktijk-realistische omstandigheden zijn gecreëerd om studenten de kans te geven daadwerkelijk in en van de praktijk te leren. Ook de wederkerigheid tussen opleiding en werkveld die ermee wordt gerealiseerd is belangrijk. Docenten ervaren, voor zover ze dat niet al op andere manieren doen, hoe de actualiteit van het sociale werk eruit ziet en professionals wordt de gelegenheid geboden kennis te nemen van recente ontwikkelingen in de theorie en in de manier waarop startende professionals begeleid kunnen worden.

Het panel vindt dat de opleiding goed bezig is als het gaat om de professionalisering van praktijkbegeleiders. Daarmee wordt de werkveldadvisering bij het afstuderen evenwichtiger. Wel adviseert het panel om werk te maken van georganiseerd relatiebeheer, met name in periodes waarin organisaties en instellingen even geen LG faciliteren of stage- en afstudeerstudenten begeleiden.

Lerende Sociaal Werker en SLB

De doorlopende onderwijseenheid Lerende Sociaal Werker (LSW) biedt onderdak aan de studieloopbaanbegeleiding binnen de opleiding. LSW-docenten zijn SLB-er van een groep van maximaal zestien studenten. Indien gewenst weten zij de weg naar passende faciliteiten bijv. in geval van studeren met een functiebeperking of doorverwijzing naar studieadviseurs of decanen. Ook weten zij de weg naar Avans Student Support, waar studenten overigens ook rechtstreeks terecht kunnen voor advies en ondersteuning.

Maar LSW is meer dan studieloopbaanbegeleiding. Aangezien de toekomstige sociaal werker primair zijn eigen gereedschap is, heeft de persoonlijke vorming van de studenten veel aandacht in het programma. Dit krijgt binnen de onderwijseenheid LSW vorm. Er wordt gewerkt aan studievaardigheden, het ontdekken van eigenheid en het maken van daarbij passende keuzes. Studenten leren in LSW te navigeren in hun studie en in de beroepsloopbaan die daarop volgt. Het panel ziet de nadruk die dit onderdeel heeft in het programma en het effect dat het op de studenten en alumni heeft. Studenten beamen dat hen geleerd wordt om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen ontwikkelproces, o.a. via intervisie en supervisie. Binnen LSW is gedurende de hele studieloopbaan ruimte voor socialisatie en persoonsvorming, de eigen professionele ontwikkeling en profilering. Tijdens de visitatiedag is aan de orde geweest hoe de opleiding studenten (nog meer) kan voorbereiden op het toekomstige beroep dat uitgevoerd gaat worden in een steeds hardere maatschappij. Het panel moedigt de opleiding aan om dit gesprek te blijven voeren met studenten en met vertegenwoordigers uit het werkveld.

De zogenoemde Open Ruimte, die onderdeel uitmaakt van de onderwijseenheid LSW, is elk semester opnieuw in het programma aanwezig. Deze biedt studenten gelegenheid hun persoonlijke en professionele ontwikkeling vorm en inhoud geven. Dit kan bepaald worden met eigen interesses, de actualiteit of met keuzeactiviteiten. Studenten stellen een portfolio samen waarin ze aantonen wat ze geleerd hebben en bij welke kwalificaties / leeruitkomsten dat past.

Uitstroomprofielen

Aan het einde van het tweede jaar kiezen studenten het profiel waarin ze wensen af te studeren. Gedurende de eerste twee jaren ontvangen studenten informatie over de verschillende profielen (Zorg, Jeugd of Welzijn en Samenleving). Tijdens de visitatiedag bleek dat deze voorlichting in het nieuwe modulaire curriculum al in het eerste semester van het eerste jaar begint, terwijl ouderejaars studenten zich dat niet herinneren. Het panel vindt het een goede ontwikkeling als er

inderdaad al zo vroeg in de opleiding aandacht wordt besteed aan de keuze die studenten later in hun studie moeten gaan maken.

Binnen het curriculum wordt onderwijs aangeboden dat studenten in staat stelt om in aanmerking te komen voor een SKJ- of GGZ-agoog-registratie. Het panel stelt vast dat studenten actief, zowel groepsgewijs als persoonlijk, geïnformeerd en geadviseerd worden over profiel- en registratiekeuzes. Binnen de opleiding is hiervoor de profielcontactpersoon de aangewezen persoon. Het volgen van het uitstroomprofiel Jeugd stelt studenten in een keer in staat om de registratie bij het SKJ aan te vagen. Studenten die een ander uitstroomprofiel kozen, kunnen via de minor Jeugd een deel van de met het oog op de SKJ-registratie verplichte nascholing doen. Voor de GGZ-agoog-registratie volgen studenten het profiel Zorg in combinatie met een stage in de GGZ en de minor GGZ-agoog.

Onderzoeksvaardigheden

Vanaf het eerste jaar wordt in het vak Praktijkgericht Onderzoek aandacht besteed aan het vormgeven en uitvoeren van praktijkgericht onderzoek. Het panel heeft op basis van de algemene informatie over de vakinhoud geconstateerd dat studenten leren hoe de empirische cyclus in elkaar zit en hoe men komt tot een passende vraagstelling voor praktijkonderzoek. Vervolgens wordt op basis daarvan geoefend met het uitvoeren van onderzoek. Het panel is te spreken over de keuze van de opleiding om in de blauwdruk voor het nieuwe onderwijs meer aandacht te hebben voor het aanleren van onderzoeksvaardigheden en de theoretische onderbouwing en verwacht dat daarmee het aanleren van onderzoekend vermogen (zoals systematisch kunnen analyseren, reflecteren, evalueren) wordt gerealiseerd. De keuze om voortaan alle studenten te vragen om met ontwerpgericht onderzoek aan de slag te gaan vindt het panel een verbetering. Aan de onderzoeksvaardigheden tijdens het afstudeerprogramma wordt onder standaard 4 verder aandacht besteed.

Internationalisering

Onder standaard 1 is al kort ingegaan op de internationale definitie van Social Work die ook binnen deze opleiding wordt gewaardeerd. Het panel vindt dat een internationale blik studenten kan helpen om het door hen gekozen beroep nog beter te waarderen en moedigt de opleiding daarom aan om de wens te honoreren die het panel bij een aantal studenten en docenten proefde om het internationale perspectief van de sociaal werker nadrukkelijker onder de aandacht te brengen. Sociaal werk beperkt zich niet binnen de landsgrenzen en een internationale blik kan helpen om interventies bij een internationaal diverse doelgroep te verdiepen.

Docenten

Het panel is onder de indruk van de veerkracht die het docententeam aan de dag legt. Behalve een transitie richting modulair onderwijs en een gelijktijdige aanpassing aan de eisen die de instelling stelt in haar Ambitie 2025, heeft de opleiding ook een verbetertraject te voltooien, dat onder standaard 4 wordt toegelicht. Hoewel dit, desgevraagd, een zware opgave is, merkt het panel dat er vertrouwen is in het management en in collega's onderling om deze klussen te klaren. Daarbij kan worden geconstateerd dat de verander- en verbetertrajecten goed gefaciliteerd worden qua scholing en ondersteuning. Studenten zijn te spreken over de professionele en persoonlijk manier waarop hun docenten lesgeven. Studenten waarderen de benaderbaarheid van hun docenten en de bereidwilligheid om te helpen. En ook de aandacht die vanuit de docenten wordt besteed aan het creëren en onderhouden van een sfeer van sociale veiligheid.

Hoewel praktijkbegeleiders geen docenten zijn, hebben ze wel een relevante taak in de begeleiding en adviesbeoordeling van studenten. De opleiding is zich hiervan bewust en werkt actief aan de professionalisering van deze begeleiding. Zo worden praktijkbegeleidersbijeenkomsten georganiseerd waarin feedback- en beoordelingsvaardigheden centraal staan. Het panel waardeert deze actieve vorm van samenwerking met het werkveld als positief.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. De eisen die bij de toetsing aan de studenten gesteld worden zijn inzichtelijk en helder verwoord. De kwaliteit van de tentaminering en beoordeling wordt geborgd door een actieve examencommissie die haar rol goed kent en daar, indien nodig, naar handelt. Dat het systeem van kwaliteitszorg functioneert blijkt in de ogen van het panel uit het feit dat de opleiding actief en zonder tijdsverlies werk heeft gemaakt van de aanbevelingen in het rapport van de examencommissie over de kwaliteit van de beoordeling van het eindniveau, waarover onder standaard 4 meer zal worden geschreven. De taken en verantwoordelijkheden van toetscommissie en curriculumcommissie zijn voor alle betrokkenen helder en worden dienovereenkomstig uitgevoerd.

Het panel heeft geconstateerd dat de reflectie en onderbouwing in stageverslagen aan de oppervlakkige kant is. Daarom doet het panel de aanbeveling om de begeleiding van de docenten bij de stageverslaglegging en de feedbackgeletterdheid van studenten te versterken, zodat studenten met meer vrucht kunnen analyseren, hun keuzes theoretisch onderbouwen, reflecteren en evalueren. Zowel met het oog op hun stagepraktijk als op de eigen ontwikkeling. Richting de toekomst van het modulaire onderwijs ziet het panel een goed ontwerp, waarbij beroepsbekwaamheden, beroepsprestaties en leeruitkomsten zorgvuldig over modules zijn verdeeld. Er is een transparante structuur voor toetsing ontworpen met 3 toetsen per module en nadrukkelijke aandacht voor het formatief handelen gedurende de module. Het panel waardeert deze insteek als positief en adviseert om blijvend aandacht te hebben voor de docent-professionalisering als het gaat om het begeleiden van het formatief handelen en het vruchtbaar geven van feedback.

Onderbouwing

Toetsbeleid

Met de lancering van Ambitie 2025 formuleerde Avans een nieuwe visie op toetsen waar ook AWG en de opleiding Social Work 's-Hertogenbosch zich aan committeren. In deze visie wordt allereerst de leer- en beslisfunctie van toetsen onderscheiden, waarna principes voor toetsing worden toegelicht. Deze zijn: goede balans tussen toetsen *om* te leren (leerfunctie) en toetsen *van* te leren (beslisfunctie); toetsing als onderdeel van het onderwijs (constructive alignment) en authentieke en integrale toetsing.

Het panel constateert dat er afwisselend formatief en summatief getoetst wordt, waarbij in het nieuwe modulaire programma het formatief handelen nadrukkelijker gedurende de module wordt ingezet richting de uiteindelijke summatieve toets. In het nieuwe modulaire programma wordt een aantal voorwaardelijkheden geprogrammeerd waar studenten aan moeten hebben meegedaan voordat ze de summatieve toets afleggen. Soms is dat een presentatie die studenten geven, schriftelijke thuisopdracht of een urenverantwoording, zoals bij de Open Ruimte. Het panel

waardeert de transparantie in het formatieve handelen. In de modulebeschrijving staat welke plaats formatief handelen heeft en hoe dat binnen de module vorm krijgt. Studenten en docenten zullen via de daarbij horende verslaglegging voortdurend kunnen nagaan hoe de student zich ontwikkelt.

Toetsuitvoering

In het staande generieke onderwijs (jaren 1 en 2) wordt per onderwijseenheid getoetst. Er wordt gebruik gemaakt van een breed scala aan toetsvormen, zoals mondelinge assessments, performance assessments, digitale schooltoetsen, thuistoetsen. Daarmee is toetsing ook aangepast om oneigenlijk gebruik van AI te voorkomen. Bij de LG wordt van studenten gevraagd om groepsgewijs een beroepsproduct op te leveren dat maatschappelijke meerwaarde creëert. Dit wordt vervolgens getoetst door alle deelnemers van de LG. Omdat de impact van de opdracht vaak lastig te meten is, wordt getoetst (voldaan/niet voldaan) of studenten samen met andere LG-deelnemers voldoende inzicht kunnen geven in hoeverre die maatschappelijke meerwaarde is gerealiseerd, hoe dat is gelukt en welke leerpunten eruit voortkwamen.

Binnen de onderwijseenheid LSW is het toetsen gericht op praktijkleren. In het eerste semester van jaar 1 tonen studenten met een portfolio aan dat ze studiegeschikt zijn. Het tweede halfjaar staat in het teken van beroepsgeschikt zijn en dat wordt met een afsluitende toets getoetst. In het tweede jaar reflecteren studenten in hun portfolio op kennis van en keuze uit de uitstroomprofielen. De diverse kennis- en vaardigheidsvakken worden met mondelinge of schriftelijke toetsen getoetst. Het kan dan ook gaan om een presentatie, een portfolio of een schriftelijke verantwoording. De Open Ruimte kenmerkt zich door vormvrijheid, zodat studenten het geleerde aantonen via een portfolio.

Toetsing afstudeerprogramma

De studiejaren drie en vier vormen samen het afstudeerprogramma. Verdeeld over vijf onderwijseenheden worden de eindkwalificaties van de opleiding getoetst. In de onderstaande figuur wordt duidelijk hoe de opleiding ervoor zorgt dat alle kwalificaties in een of meerdere onderwijseenheden direct getoetst worden en in andere eenheden op een indirecte manier. Daarmee wordt iedere invalshoek vanuit meerdere invalshoeken bekeken. De vinkjes geven aan dat de kwalificatie als geheel in de betreffende onderwijseenheid wordt getoetst. De getallen duiden op deelkwalificaties van de genoemde eindkwalificatie. Voor de opzet en inhoud van het afstudeerprogramma wordt verwezen naar de tekst onder standaard 4.

Onderwijs- eenheid → Eindkwalificatie	Beroeps- bekwame sociaal werker (BSW/Stage)	Profiel-specifieke ruimte (PSR)			Lerende sociaal werker (LSW)	Sociaal- agogisch praktijkproj ect (SAP)	Proeve van bekwaamheid (PvB)
		Jeugd	W&S	Zorg			
Methodisch handelen	✓	✓	✓	✓	Indirect	Indirect	Indirect
Normatief handelen	✓				✓	Indirect	Indirect
Ontwikkelen	✓	3.4			✓	Indirect	
Verbinden	✓		4.2; 4.3		Indirect	✓	Indirect
Profileren	✓	5.2; 5.4	5.1; 5.2	5.1; 5.2; 5.4	✓	Indirect	✓
Onderzoeken	Indirect	6.3	6.3	6.3	6.1	✓	Indirect
Ondernemen	✓	7.2			Indirect	✓	Indirect
Samenwerken	✓	8.3			Indirect	✓	Indirect

Figuur 2 : Toetsing kwalificaties onderwijsseenheden

De beoordelingen van de afzonderlijke onderdelen van het afstudeerprogramma vindt het panel deugdelijk en navolgbaar. De toetsvormen passen bij de te beoordelen kwalificaties en bij de focus die de opleiding legt op de houdingsaspecten van de sociaal werker. Via portfolio's, reflectieverslagen en bijbehorende assessments kan worden getoetst of en in hoeverre studenten voldoen aan de toetscriteria en de noodzakelijke kwalificaties aantonen.

Bij de bestudering van de eindwerken heeft het panel gemerkt dat studenten niet altijd goed in staat zijn om feedback te verwerken, erop te reflecteren en hun handelen met behulp daarvan te analyseren en aan te passen. Het verdient aanbeveling om deze feedbackgeletterdheid bij studenten te bevorderen, zodat het effect van de (formatieve) toetsing toeneemt. Het getuigt van zelfinzicht en stuurkracht dat alle afstudeerbegeleiders per 1 februari 2025 bij TIAS Business School een cursus onderzoeksvaardigheden zullen gaan volgen die meteen vruchten kan afwerpen tijdens de begeleiding van de studenten die terzelfder tijd starten met het afstuderen.

Het panel waardeert het dat bij het beoordelen twee examinatoren zijn betrokken. Het is wenselijk dat goed zichtbaar is hoe de beide examinatoren afzonderlijk het werk beoordeelden en hoe ze uiteindelijk tot een gezamenlijk oordeel zijn gekomen. Daarom is het panel te spreken over de maatregelen voor een betrouwbare beoordeling die zijn genomen naar aanleiding van de interne audit van vorig studiejaar. Het panel moedigt de opleiding aan deze maatregelen te integreren in de staande praktijk, voor zover dan al niet gebeurd is.

Borging van de kwaliteit van toetsing en beoordeling

De examencommissie borgt de kwaliteit van zowel de opleiding Social Work in Breda als die in 's-Hertogenbosch. De examencommissie bestaat uit vier leden, waaronder twee borgingsfunctionarissen (een voor Breda en een ander voor 's-Hertogenbosch). Het panel heeft vastgesteld dat de examencommissie haar taken kent en uitvoert. Dit blijkt uit de verslagen van de examencommissie, maar ook uit het jaarlijks borgingsverslag van de borgingsfunctionarissen. Naast toetsing achteraf wordt ook in het voortraject aandacht besteed aan het adviseren over en controleren van de toetsen. Dit wordt gedaan door de toetscommissie. Hierbij is nadrukkelijk aandacht voor het vierogenprincipe bij het toetsontwerp. Het panel constateert verder dat de

examencommissie betrokken is bij de ontwikkelplannen richting het modulaire onderwijs en dat de toetscommissie adviseert en ondersteunt bij het doordenken van de daarbij passende toetsing. Een blauwdruk vormt het uitgangspunt voor het gehele ontwikkelproces en daarin is zowel het zorgen voor kwaliteit als het borgen ervan zorgvuldig beschreven.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Conclusie

De opleiding **voldoet ten dele** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opzet van het afstudeerprogramma en het functioneren van de afgestudeerden in de praktijk voldoen wat het panel betreft aan de basiskwaliteit. Het afstudeerprogramma biedt studenten veel mogelijkheden om aan te tonen dat ze de eindkwalificaties beheersen. Door eindkwalificaties in de context van meerdere afstudeeronderdelen te beoordelen ontstaat triangulatie dat een breder beeld geeft van het eindniveau van de studenten. Het panel waardeert de nadruk die de opleiding legt op het normatieve handelen en heeft bij werkveld en alumni gemerkt dat dit in de praktijk wordt gewaardeerd. Afgestudeerde startende professionals functioneren naar behoren in functies die passen bij hun opleiding.

Bij drie van de vijftien bestudeerde studentdossiers vindt het panel echter de producten van de onderwijseenheid SAP onder de maat. Het panel heeft geconstateerd dat de examencommissie vorig jaar ook van oordeel was dat SAP-verslagen onvoldoende waren en dat naar aanleiding daarvan verbeterplannen zijn opgesteld en ten uitvoer gebracht. Het panel heeft gemerkt dat de opleiding en het docententeam hier het afgelopen jaar actief mee aan de slag zijn gegaan en ervan doordrongen zijn dat verbeteringen nodig zijn. De plannen zijn volgens het panel van goede kwaliteit en de manier waarop tijdens de visitatiedag over de voortgang wordt gerapporteerd, geeft het panel goed vertrouwen in een positieve uitkomst voor het gerealiseerde eindniveau van het aankomende cohort afgestudeerden. Desgevraagd is ook de examencommissie positief gestemd over de ontwikkelingen.

Het panel doet dan ook de aanbeveling om de gemaakte plannen daadkrachtig uit te voeren. Allereerst door het versterken van onderzoeksvaardigheden bij studenten en het expliciteren van onderzoeksmethoden in de onderwijseenheid SAP. Vervolgens door het versterken van het theoriegebruik in de stageverslagen en de theoretische basis onder de SAP-verslagen. Dat kan door meer aandacht te hebben voor kernconcepten, theorieën en actualiteit. Onder meer door de transfer van kennis en vaardigheden omtrent bijv. reflecteren (bij supervisie binnen LSW) en het toepassen van concepten en theorieën (bij PSR) te activeren. Tot slot, zoals bij standaard 3 al werd geformuleerd, door de docentprofessionalisering op het gebied van begeleidings- en onderzoeksvaardigheden uit te voeren. Hiermee kunnen studenten de onderbouwing en verantwoording van keuzes en reflectie op het hun beroepsmatig handelen als sociaal werker versterken.

Het panel stelt voor om, nadat de eerste studenten met het verbeterde afstudeerprogramma zijn afgestudeerd, dus na afloop van het studiejaar 2024-2025, opnieuw een steekproef van de eindwerken te beoordelen zodat vastgesteld kan worden of de opleiding alsnog voldoet aan de basiskwaliteit van deze standaard.

Onderbouwing

Opzet van het afstudeerprogramma

De jaren drie en vier van de opleiding Social Work vormen samen het afstudeerprogramma. In onderstaande figuur wordt de standaardroute weergegeven. Studenten kunnen desgewenst de onderwijseenheden ook in andere volgorde volgen. Tijdens de onderwijseenheid BSW (stage; 49EC) werken studenten in de praktijk en bereiden ze gedurende die periode een stageverantwoording en mondelinge presentatie voor het beroepshandelen en de verantwoording daarvan centraal staan. De stage kent drie fasen. Na elke fase formuleren studenten de stand van zaken in een voortgangsverslag dat door docent en praktijkbegeleider van feedback wordt voorzien. Na afloop van de stage wordt het definitieve verantwoordingsverslag opgesteld van de ontwikkeling van de benoemde eindkwalificaties. Van elke kwalificatie is in de studiehandleiding weergegeven welke indicatoren gebruikt worden om te laten zien dat de kwalificatie wordt beheerst. Bij de beoordeling van de stage zijn professionals uit het werkveld betrokken. Zij vullen met hun integrale praktijkblik een adviesbeoordelingsformulier in dat door de examinatoren wordt betrokken bij de beoordeling.

Afstudeerprogramma (eindniveau)	Jaar 3 eindniveau	Semester 1	Semester 2
		De Beroepsbekwame Sociaal Werker/Stage 49 EC	
		Profielspecifieke ruimte 4 EC	
		De Lerende Sociaal Werker 7EC	
	Jaar 4 eindniveau	De Specialistische Sociaal Werker (minor) 30 EC	De Professionele Sociaal Werker 30 EC
			Sociaal Agogisch Praktijkproject (28 EC) LSW: Proeve van Bekwaamheid (2EC)

Figuur 3 opzet afstudeerprogramma

Tijdens de onderwijseenheid LSW-3 staat supervisie en intervisie centraal. Studenten leren parallel aan hun stageperiode om actief op het eigen handelen en hun beroepsidentiteit te reflecteren en supervisie door een begeleider op school toe te passen in de praktijk. Het panel moedigt de opleiding aan om supervisie te blijven behouden voor het curriculum en de studenten te helpen de alhier opgedane kennis en vaardigheden omtrent reflecteren actief toe te passen in andere contexten, zoals bij de andere onderwijsonderdelen van het afstudeerprogramma. In de profielspecifieke ruimte (PSR; 4EC) verschilt de inhoud naar gelang het uitstroomprofiel en dit draagt bij aan de verdieping van de profielspecifieke kennis- en vaardighedenbasis. In alle gevallen wordt van studenten verwacht dat ze concepten en theorieën gebruiken bij de uitvoering van hun PSR-opdrachten.

De SAP-toetsing (28EC) bestaat uit drie onderdelen: het projectverslag (35% van het cijfer), de presentatie (25%) en het eindgesprek over het beroepsmatig handelen (40%). In het projectverslag analyseren studenten een maatschappelijk vraagstuk vanuit verschillende perspectieven, waarbij ze theorie en literatuur gebruiken om bevindingen te onderbouwen. Ook geven ze een beschrijving van het verloop van het uitgevoerde project en trekken ze conclusies. In een kritische evaluatie wordt nagegaan of het project tot duurzame verandering in de

beroepspraktijk heeft geleid. Studenten laten in ieder geval zien dat ze systematisch, methodisch en logisch te werk zijn gegaan, dat is samengewerkt en gewerkt is aan implementatie.

Het panel vindt dat de opbouw van het afstudeerprogramma goed in elkaar zit en studenten ondersteunt bij het vormgeven en voltooien van het leerproces. Tegelijkertijd vindt het panel beoordelingsprocedure van het afstudeerprogramma enigszins complex, waardoor het lastig is een overzichtelijk beeld van het niveau van de studenten te krijgen. Wat het panel betreft komt een vereenvoudiging van het afstudeerprogramma de beoordeling van de studenten ten goede. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een overkoepelend beoordelingsdocument waarin wordt bijgehouden hoe en in welk onderdeel studenten welke eindcriteria hebben aangetoond. Verder doet het panel de suggestie om de eindpresentatie van de SAP en de Proeve van Bekwaamheid te integreren.

Producten van afgestudeerden

Het panel bestudeerde van vijftien studenten de stage- en SAP-verslagen. Drie van de SAP-verslagen vond het panel onvoldoende. Dit oordeel komt overeen met het oordeel van de examencommissie en van het daarop volgende externe onderzoek naar de kwaliteit van de beoordeling van het eindniveau. Het panel vindt dat de in SAP-verslagen gemaakte keuzes vanuit methodologisch oogpunt onvoldoende onderbouwd werden en de onderzoeksvraag niet altijd expliciet werd onderzocht alsmede dat de theoretische onderbouwing daarbij regelmatig achterbleef ten opzichte van wat van studenten verwacht mag worden.

Ook de manier waarop de SAP wordt beoordeeld verdient in de ogen van het panel verbetering, waarover onder standaard 3 meer is geschreven. Het is de opleiding te prijzen dat zij, na een door de examencommissie uitgevoerd onderzoek, er werk van maakt en heeft gemaakt om het niveau te verbeteren. Deze actie kwam voor de visitatie van januari 2025 te laat, waardoor het panel niet anders kan dan constateren dat standaard 4 slechts ten dele voldoet.

De opleiding heeft het verbeterplan echter al gereed en in uitvoering: de lessen praktijkgericht onderzoek in de eerste studiejaren worden versterkt met meer aandacht voor theoretische scholing en onderzoeksvaardigheden, zodat het hbo-niveau beter geborgd wordt. Daarbij zijn studenten ook beter in staat om een goede onderzoeksmethode te kiezen bij hetgeen ze willen onderzoeken. Studenten leren zo hun beroepsmatig handelen als sociaal werker beter te onderbouwen en verantwoorden.

De opleiding maakt werk van het professionaliseren van de docenten in onderzoeks- en begeleidingsvaardigheden, zodat studenten op het moment dat ze hun sociaal agogisch project uitvoeren meteen feedback kunnen krijgen die hen helpt om op methodologie en theoretische onderbouwing bij te sturen.

Het panel vindt overigens dat de constatering die zijn gedaan in het kader van de SAP in mindere mate ook van toepassing zijn op een deel van de door het panel bestudeerde stageverantwoordingen. Het panel vindt een aantal stageverantwoordingen matig. Het panel ziet dat studenten weliswaar veel leren tijdens hun stage en verrijkt worden met het oog op het toekomstig beroep, maar dat de wijze waarop studenten op hun ontwikkeling reflecteren en dit met bronnen verantwoorden aan de oppervlakkige kant is. Daarom doet het panel de aanbeveling om de begeleiding bij de stageverslaglegging en de feedbackgeletterdheid van studenten te versterken, zodat ze met meer vrucht kunnen analyseren, theoretisch onderbouwen, reflecteren en evalueren. Overigens gaat het panel ervan uit dat de cursus onderzoeks- en begeleidingsvaardigheden die de afstudeerbegeleiders gaan volgen ook vruchten zal afwerpen.

als het om de begeleiding van de stage gaat. De aangescherpte aandacht voor praktijkgericht onderzoek in de eerste twee studie jaren zal studenten eveneens helpen om een meer reflectieve en analyserende houding aan de dag te leggen bij het verantwoorden van de stage.

Functioneren van afgestudeerden

Het panel is te spreken over de manier waarop de op houding gerichte insteek van de opleiding zijn vruchten afwerpt. Studenten leren gedurende hun studie om present te zijn, en ondernemend, onafhankelijk denkend, maatschappelijk geëngageerd en authentiek te zijn. Ook in diverse eindwerken wordt aan deze aspecten aandacht besteed.

Alumni en werkveldvertegenwoordigers merken dat startende professionals die de opleiding afronden beschikken over voldoende kennis en vaardigheden en zich ook qua houding goed staande kunnen houden in de praktijk.

Eindoordeel over de opleiding

	SW dt Breda / 's-Hertogenbosch	SW vt Breda	SW vt 's-Hertogenbosch
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet	Voldoet ten dele

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis hiervan beoordeelt het visitatiepanel de kwaliteit van de bestaande hbo bacheloropleidingsvariant Social Work (voltijd, locatie 's-Hertogenbosch) als **positief onder voorwaarden**. Gelet op het oordeel 'voldoet ten dele' op standaard 4 zoals hierboven beschreven, is het oordeel over de opleiding Social Work als geheel **positief onder voorwaarden**.

Het panel acht herstel van de geconstateerde tekortkomingen mogelijk binnen de maximale termijn van twee jaar. Gelet op de reeds opgestelde verbeterplannen en het ingezette verbetertraject gaat het panel er vanuit dat dit herstel reeds in het voorjaar van 2026 vastgesteld zal kunnen worden.

Herstel is nodig ten aanzien van de volgende onderdelen:

- Leer studenten hun methodologische keuzes in het SAP-verslag beter te onderbouwen;
- Leer ze hun conclusies in het SAP zorgvuldiger theoretisch te onderbouwen;
- Versterk de lessen praktijkgericht onderzoek in de eerste twee leerjaren, zoals reeds is voorgenomen in het nieuwe curriculum;
- Verbeter de begeleiding van studenten ten aanzien van onderzoeksvaardigheden (analyseren, theoretisch onderbouwen, reflecteren en evalueren), zoals reeds is voorgenomen, en bevorder de feedbackgeletterdheid met het oog op het afstudeertraject en het beroepsmatig handelen als social worker. En stimuleer de transfer van kennis en vaardigheden vanuit andere onderdelen van het (afstudeer)programma.

Aanbevelingen

Standaard 3

De aanbeveling is om de begeleiding van de docenten bij de stageverslaglegging en de feedbackgeletterdheid van studenten te versterken, zodat studenten met meer vrucht kunnen reflecteren en evalueren.

Standaard 4

Het panel doet dan ook de aanbeveling om de gemaakte plannen onverwijld en onverkort uit te voeren. Allereerst door het versteken van onderzoeksvaardigheden bij studenten en het expliciteren van onderzoeksmethoden in de onderwijseenheid SAP. Vervolgens door het versterken van de theoretische basis onder de SAP-verslagen van studenten met meer aandacht voor kernconcepten, theorieën en actualiteit. Tot slot, zoals bij standaard 3 al werd geformuleerd, door de docentprofessionalisering op het gebied van begeleidings- en onderzoeksvaardigheden uit te voeren.

Bijlagen

1. Bezoekprogramma

Tijdstip	Thema	Deelnemers
09.00 - 09.30	Presentatie van maximaal 20 minuten door opleiding waarin zij zich positioneert ten aanzien van gemaakte keuzes, stand van zaken en openstaande wensen & voornemens. Het panel kan toelichtende vragen stellen	Directie Curriculumcommissie
09.30 - 11.00	Materiaalbestudering en voorbereiding	Panel
11.00 - 11.30	Gesprek studenten	Drie eerstejaars studenten Een tweedejaars student
11.30-12.15	Gesprek afstuderen: studenten, alumni, examinatoren	Twee vierdejaars studenten Een eerstejaars Een tweedejaars student. Een Alumna Examinatoren
12.15-13.00	Overleg en lunch	Panel
13.00-13.45	Gesprek onderwijsleeromgeving	Twee tweedejaars studenten Een vierdejaars student Examinatoren/docenten
13.45-14.15	Gesprek docenten	Docenten
14.30-15.00	Gesprek borging (interne commissies)	Opleidingscommissie Examencommissie Toetscommissie Onderwijscommissie
15.00-15.30	Gesprek opleidingsmanagement	Directieleden
15.30-16.15	Gesprek functioneren studenten en afgestudeerden in de praktijk	Drie derdejaars studenten Twee eerstejaars studenten Alumni Vertegenwoordigers werkveld
16.15-17.00	Beoordelingsoverleg panel	Panel
17.00	Terugkoppeling	
17.30-18.15	Ontwikkelgesprek	

2. Bestudeerde documenten

Zelfevaluatie rapportage
Opleidingskader Social Work AWG 2023
Overeenkomsten en verschillen Social Work Avans
Onderwijsvisie Social Work
Onderwijs- en examenregeling Social Work 2024-2025
AWG Social Work Blauwdruk
Toetsbeleid Social Work 2024-2025
Toetsprogramma Social Work 2023-2024
Huishoudelijk reglement examencommissie Social Work 2024-2025
Jaarverslag examencommissie Social Work 2023-2024
Jaarverslag toetscommissie 2023-2024
Borgingsverslag examencommissie 2023-2024
Rapportage audit examencommissie SW september 2024
Verbeterplan opleiding Social Work oktober 2024

Overzicht examinatoren
Personeelsplan AWG Social Work 2022-2023

Overzicht van afgestudeerden waaruit 15 afstudeerdossiers zijn geselecteerd volgens onderstaande verdeling.

Profiel	jeugd (6)		s&w (3)		zorg (6)	
Cijfer		selectie		selectie		selectie
5,6 - 6,5	15	1	17	1	20	1
6,6-7,5	66	2	30	1	62	2
7,6-8,5	62	2	24	1	67	2
8,5 >	22	1	9		33	1
	165		80		182	